

13 Question de M. Raoul Hedebouw à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la protection de la grossesse des femmes exerçant des métiers à risque" (n° 14609)

13 Vraag van de heer Raoul Hedebouw aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de zwangerschapsbescherming van vrouwen in risicjobs" (nr. 14609)

13.01 **Raoul Hedebouw** (PTB-GO!): Mevrouw de minister, het is weer een vraag die dateert van 19 oktober, dus ik zal ze een beetje updaten.

In oktober raakte bekend dat u een systeem wilt uitwerken waarbij zwangere vrouwen in risicjobs langer aan de slag blijven, elders in het bedrijf. Vrouwen die bijvoorbeeld in contact komen met chemische stoffen, mogen vanaf hun zwangerschap thuisblijven om hun kind niet in gevaar te brengen. Ook sociaal werkers die mogelijk in contact komen met fysiek geweld vallen onder die groep.

Ik citeer: "Er moet eerst gekeken worden of aangepast werk mogelijk is", zegt u. "In de praktijk wordt te gemakkelijk beroep gedaan op deze uitkering en worden vrouwen tegen hun zin thuis gezet." Dat zei u in een perscommuniqué van oktober 2016. Hebt u hierover cijfers? Waarop baseert u de bewering dat veel vrouwen tegen hun zin thuis moeten blijven?

Om de werkgever te dwingen te zoeken naar een oplossing zal hij 10 % van de uitkering moeten betalen, indien de werkneemster effectief thuisblijft. De maatregel moet 25 miljoen euro opbrengen in 2017. Dat gebeurt nu echter ook al. Als de zwangere werkneemster aangepast werk vindt binnen het bedrijf kan zij aan de slag blijven. Doordat de werkgever feitelijk gesanctioneerd wordt als hij geen aangepast werk kan geven, zal de werkgever echter onder druk worden gezet om te gaan flirten met de grenzen van de beschermingswetgeving en dus met de gezondheidsgevaargrenzen van een zwangere vrouw en haar kind

De wetgeving op bescherming van de zwangerschap op het werk is in ons land al niet te best. Het zijn korte zwangerschapsverloven. Het wordt alleen maar erger. Bovendien dreigt de maatregel contraproductief te zijn. Vrouwen die langer mogen thuisblijven, zijn diegene die risico lopen op infectieziektes zoals hepatitis, tuberculose, cytomegalie, rubella enzovoort. Wie daar geen antistoffen tegen heeft, zal tot de risicogroep behoren. Andere risico's zijn blootstelling aan een aantal chemische stoffen en blootstelling aan fysieke agentia zoals ioniserende stralen, mechanische trillingen en lawaai. Gevoelige beroepen hierbij zijn onder andere gezondheidswerkers,

13.01 **Raoul Hedebouw** (PTB-GO!): La ministre souhaite développer un régime dans lequel les femmes enceintes exerçant des métiers à risque pourront rester actives plus longtemps, à d'autres postes dans leur entreprise. Elle a affirmé que le recours à une allocation est parfois trop rapide et que les femmes sont contraintes de rester à la maison contre leur gré. Si la travailleuse n'est pas employée à un autre poste et reste effectivement chez elle, l'employeur devrait prendre en charge 10 % de l'allocation, une mesure qui devrait rapporter 25 millions d'euros en 2017. Dans ces conditions, l'employeur risque d'être tenté de flirter avec les limites de la législation relative à la protection des travailleurs et de mettre en péril la santé de l'intéressée et de son futur enfant. Les dispositions légales protégeant la grossesse ne sont déjà pas très brillantes et, à certains égards, la mesure proposée pourrait même s'avérer contre-productive.

La ministre admet-elle que la protection de la grossesse doit être renforcée plutôt que rognée? Quels sont les éléments qui lui permettent d'affirmer qu'il arrive que les femmes sont obligées de rester chez elles contre leur gré? Que pense-t-elle du risque d'un

verpleegsters, dokters, dierenartsen en -verzorgers, personeel op operatiekamers en personen die met jonge of zieke kinderen werken enzovoort. Zij zijn gevoeliger voor deze regel.

Ik heb hierbij de volgende vragen, mevrouw de minister.

Erkent u dat de zwangerschapsbescherming in ons land globaal tekortschiet en dus eerder dient versterkt dan afgebroken te worden?

Kunt u toelichten wat u precies bedoelt met vrouwen die tegen hun zin thuisgezet worden? Bestaan daar cijfers over?

Hoe staat u tegenover het gevaar dat de afbraak van de zwangerschapsbescherming in risicoberoepen bijkomende kosten voor de gezondheidszorg met zich mee kan brengen?

13.02 Minister **Maggie De Block**: Mijnheer Hedeboom, de door u aangehaalde maatregel is nog niet in werking getreden. De precieze uitvoeringsmodaliteiten van deze maatregelen worden nog nader onderzocht en technisch uitgewerkt.

Daar komt bij dat we bij voorkeur de responsabilisering van de werkgevers bij de werkverwijdering van zwangere werknemers op dezelfde leest willen schoeien als de responsabilisering van de werkgevers bij de re-integratie van langdurig zieke werknemers.

De arbeidswet van 16 maart 1971 legt aan de werkgever bepaalde verplichtingen op die van toepassing zijn als de werkneemster haar werkgever van de zwangerschap op de hoogte heeft gebracht. Deze beschermingsmaatregelen gelden ook voor de werkneemster die borstvoeding geeft.

Als in het arbeidsmilieu een risico wordt voorgesteld, dient de werkgever na de evaluatie van het risico wel bepaalde maatregelen te nemen zodat de blootstelling van de werkneemster aan het risico wordt vermeden.

Er geldt een trapsgewijze regeling waarbij de volledige schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst slechts in laatste instantie in aanmerking komt. De werkgever kan de arbeidsomstandigheden of de werktijden van de betrokkenen ook aanpassen.

Indien deze aanpassing technisch of objectief niet mogelijk is of om gegronde redenen redelijkerwijze niet kan worden verlangd, zorgt de werkgever ervoor dat de betrokkene andere arbeid kan verrichten die haar toestand toelaat. Indien deze andere arbeid technisch of objectief niet mogelijk is, of om gegronde redenen redelijkerwijze niet kan worden verlangd, wordt de uitvoering van de arbeidsovereenkomst geschorst.

Voor bepaalde risico's, vastgesteld in een KB, moet de werkgever bovendien een van de vermelde maatregelen nemen. Als de werkneemster loonverlies lijdt naar aanleiding van de aanpassing van de arbeidsomstandigheden of de werktijden of het verrichten van andere arbeid, kan zij aanspraak maken op een moederschapuitkering die haar ziekenfonds betaalt. Het ziekenfonds keert ook een moederschapuitkering toe als de uitvoering van de arbeidsovereenkomst volledig is geschorst.

éventuel surcoût pour les soins de santé, généré par la diminution de la protection de la grossesse des femmes exerçant des métiers à risque?

13.02 **Maggie De Block**, ministre: Les modalités d'exécution exactes de ces mesures font pour l'instant l'objet d'un examen plus approfondi et sont mises au point. La loi prévoit d'ores et déjà que s'il existe un risque dans l'environnement de travail, l'employeur ne peut y exposer la femme enceinte. S'il n'est pas possible, techniquement ou objectivement, d'offrir à celle-ci un travail adapté, l'employeur doit veiller à l'affecter à une autre tâche que permet son état. Si cela n'est pas possible, l'exécution du contrat de travail est suspendue.

Si la salariée subit une perte de rémunération à la suite de l'adaptation de ses conditions de travail, elle pourra prétendre à une indemnité de maternité versée par sa mutualité. Cette indemnité sera également octroyée si l'exécution du contrat de travail est entièrement suspendue.

En 2013, on a dénombré quelque 700 indemnités liées à un écartement partiel du travail pour raison de maternité et 22 892 liées à un écartement total du travail. En 2015, ces chiffres étaient respectivement de 711 et 23 004.

Il va de soi qu'il n'est pas toujours question d'abus lors d'un écartement complet du travail. Par le système de responsabilisation, nous voulons toutefois inciter les employeurs à œuvrer davantage à

De voorbije jaren heeft zich een aantal nieuwe gevallen van gedeeltelijke en volledige werkverwijdering met de toekenning van een moederschapsuitkering voorgedaan. In 2013 waren er een 700-tal uitkeringen voor gedeeltelijke arbeidsverwijdering wegens zwangerschap. Voor volledige arbeidsverwijdering waren er dat 22 892. In 2015 waren er in het eerste geval, gedeeltelijk dus, 711 en in het tweede geval 23 004.

Uiteraard gaat het in die gevallen van volledige werkverwijdering zeker niet steeds om een misbruik, waarbij de werkneemster wordt gedwongen de uitvoering van de arbeidsovereenkomst volledig te schorsen.

Het invoeren van een systeem tot responsabilisering heeft tot doel de werkgevers aan te sporen meer inspanningen te leveren om de arbeidsomstandigheden of de werktijden van de werkneemster aan te passen of andere arbeid te laten verrichten.

Een volledige schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst en het bijgevolg uitsluitend toekennen van een vervangingsinkomen door de moederschapverzekering voor werknemers mag slechts de laatste oplossing vormen. Het gaat erom de huidige wetgeving beter te doen naleven. Ik voorzie dan ook geen bijkomende moeilijkheden ter zake.

13.03 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Madame la ministre, je reste un peu sur ma faim, d'une part, sur la question de pouvoir démontrer ce qui est à la base de votre argumentation, c'est-à-dire que des femmes ont pris ce congé de maternité mais que nombreuses sont celles qui voudraient à tout prix bosser. J'ai l'impression que vous ne répondez pas à cette question. Par contre, vous avancez le chiffre de 25 millions d'économies. Vous cachez mal les objectifs budgétaires.

D'autre part, vous n'avez pas vraiment répondu en ce qui concerne le danger pour ces mères, lié à certaines maladies qui pourraient aggraver les frais pour la sécurité sociale. En poussant finalement une responsabilisation, vous mettez la responsabilité individuellement sur les employés et les employeurs de décider de reprendre, oui ou non, le travail. C'est assez regrettable!

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

des conditions ou des temps de travail adaptés. Une suspension totale assortie d'une allocation de remplacement ne peut constituer que la solution ultime. L'objectif est essentiellement de veiller à ce que la législation actuelle soit mieux respectée.

13.03 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Het is duidelijk dat u begrotingsdoelstellingen vooropstelt.

U hebt niet geantwoord op mijn vraag over het reële risico op ziekte, dat bijkomende kosten voor de gezondheidszorg kan meebrengen.